

בלק

בת

דְּרוּשִׁים לִפָּרָשַׁת בָּלָק

וְלָאו סֵיפָא רֵישָׁא, בִּתְחִילָה אָמַר שֶׁהַפַּחַד	וַיַּרָא בָּלָק בָּן צִפּוֹר אֵת כָּל אֲשֶׁר עֲשָׁה
שֶׁל בָּלָק הָיָה מֵחֲמַת שֶׁרָאָה מַה שֶׁעָשׂוּ	
יִשְׂרָאֵל לִשְׁנֵי הַמְּלָכִים הַגְּדוֹלִים, וְאַחַר	הָעֶם מְא ֹד וְגוֹ׳. דְּהַנֵּה לְכָאוֹרָה יֵשׁ
כָּך אָמַר שֶׁהַפַּחַד הָיָה מִחֲמַת שֶׁעַם בְּנֵי	לְדַקְדֵּק בַּפָּסוּק זֶה, כִּי לָאו רֵישָׁא סֵיפָא

The perfected state of speech leads to pure thoughts, ruach hakodesh (Divine inspiration), and brings about an abundance of blessings. In this derasha, the Bat Ayin will discuss the power of speech, the concepts of perfect speech and its impact on our relationship with Hashem, and an unfamiliar characteristic of Eretz Yisrael regarding this immense power. When the Jewish nation will achieve perfect speech through speaking truthfully, ensuring that their outward speech represents their inner thoughts, and living in Eretz Yisrael, they will they be able to receive Hashem's abundant blessings and influence the entire world.

וַיִּרָא בָּלָק בֶּן צִפּוֹר אֵת כָּל אֲשֶׁר עֲשָׂה יִשְׂרָאֵל לָאֱמוֹרִי, וַיְּגָר מוֹאָב מִפְּנֵי הָעָם מְאֹד. כִּי רַב הוּא וְגוֹ׳.

"Balak the son of Tzipor saw everything that the Jewish people did to the Emori nation and Moav was very afraid of the nation because they were many..." (Bamidbar 22:2-3)

דְּהַנֵּה לִכְאוֹרָה יֵשׁ לְדַקְדֵּק בַּפָּסוּק זֶה, כִּי לָאו רֵישָׁא סֵיפָא וְלָאו סֵיפָא רֵישָׁא, בִּתְחִילָה אָמַר שֶׁהַפַּחַד שֶׁל בָּלָק הָיָה מֵחַמַת שֶׁרָאָה מֵה שֶׁעָשוּ יַשְׁרָאֵל לְשְׁנֵי הַמְּלָכִים הַגָּדוֹלִים, וְאָחַר כָּך אָמַר שֶׁהַפַּחַד הָיָה מֵחַמַת שֶׁעַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַבִּים הַמָּה, מַה לִי אִם רַבִּים או מוּעָטין, מֵאַחַר שֶׁנִצְחוּ לִשְׁנֵי הַמְלָכִים הַגְדוֹלִים הָאֵלוּ רָאוּי לוֹ לִפְחוֹד.

This pasuk is seemingly difficult to understand because the reason stated in the **beginning** for why the nation of Moav feared the Jewish people is different than the reason given in the end and vice versa. It begins by stating that Balak was afraid when he saw what the Jewish nation did to the two powerful kings, Sichon and Og. Yet, the *pasuk* concludes אָאָחוֹת לָנוּ קְטַנָּה וְשָׁדַיִם אִין לָה׳, הִנָּה בְּהַשְׁקַפָּה הָרִאשׁוֹנָה לֹא יָדָעְנוּ הַמְּכוּנָץ בְּפָסוּק זֶה, וְנִרְאָה לִי עַל פִּי הַפָּסוּק בראשית ב, די ׳אֵלֶה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בָּהַבֶּרְאָם׳, וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זַ״ל (בראשית

by telling us that he was afraid because B'nei Yisrael was a large nation. What difference should there be whether the Jewish nation was few or many? If they conquered two powerful kings, it is fitting to be afraid of them regardless of their size.

In the beginning, the pasuk tells us that Moav feared the Jewish people because they conquered the neighboring countries of Sichon and Og. Yet, the end of the pasuk tells us that Moav feared the Jewish people because they were more numerous. Which is the accurate reason for Moav's fear? Furthermore, even if the primary reason for Moav's fear was because the Jewish nation was more numerous, should the fact that they had defeated the mighty Sichon and Og be a sufficient reason for concern?

The Bat Ayin begins his elucidation with the following pasuk from Shir HaShirim:

> וְנְרָאָה לְבָאֵר אַנְיֵן זָה בַּמָּה שֶׁנְבָאֵר מִקוֹדָם פֵּירוּשׁ הַפָּסוּק (שיר השירים ח, ח)׳אָחוֹת לָנוּ קְטַנֶּה וְשָׁדַיִם אֵין לָה׳,

We begin our explanation with the *pasuk* (*Shir HaShirim* 8:8) "Our sister is little and she does not have breasts." יִשְׂרָאֵל רַבִּים הַמָּה, מַה לִי אָם רַבִּים אוֹ מוּעָטִין, מֵאַחַר שֶׁנִּצְחוּ לִשְׁנֵי הַמְּלָכִים הַגְּדוֹלִים הָאֵלוּ רָאוּי לוֹ לִפְחוֹד. וְנְרָשָׁה לְבָאֵר עִנְיַן זֶה בַּמֶּה שֶׁנְבָאֵר מִקוֹדֶם פֵּירוּשׁ הַפָּסוּק (שיר השירים ח, ח)

בת

הִנֵּה בְּהַשְׁקָפָה הָרִאשׁוֹנָה לֹא יָדָעְנוּ הַמְכווּוָן בִּפְסוּק זֵה,

At first glance, we don't know the intention of this pasuk. Shir HaShirim is a story about two lovers, which is a parable for the relationship between Hashem and the Jewish people. Towards the end, this pasuk speaks about a young sister who has not yet reached physical maturity.

> וְנְרָאָה לִי עַל פִּי הַפָּסוּק (בראשית ב, ד)׳אֵלֶה תוֹלִדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֵץ בְּהִבָּרָאַם׳,

It seems to me that this question can be explained according to the pasuk (Bereishit 2:4) אַלֶה תוֹלְדוֹת הַשִּׁמַיִם וְהָאָרֶץ - "This is the story of heaven and earth when they were created."

> וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זַ״ל (בראשית רבה יב, ט) אָל תִּקְרֵי בְּהַבֶּרְאֶם אֶלֶא בְּאַבְרָהֶם,

Chazal (Bereishit Rabbah 12:9) explain, "Don't read it as בהבראם (when they were created), but rather as באברהם, that the world was created for Avraham. Chazal sometimes see deeper layers of meaning in a word when letters are rearranged. In this case the second letter ה is switched with the last letter א and the result is האברהם. The pasuk is hinting to us that the story of heaven

٦

בת בלק עין ג

רבה יב, ט) אֶל תִּקְרֵי בְּהַבְּרָאָם אֶלָּא בְּאַרְרָהָם, כִּי נוֹדַע שֶׁעִיקֵר בְּרִיאַת שָׁמַיִם וָאָרֶק הָיָה בְּכ״ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, כְּמַאֲמַר הַכָּתוּב (תהלים לג, ו) ׳בִּדְבַר ה׳ שָׁמַיִם נַעֵּשוֹי, וּכְמַאֵמַר הַכָּתוּב (משלי ח, ל) ׳וָאָהָיֵה

אָצְלוֹ אָמוֹן׳, אֶל תִקְרֵי אָמוֹן אֶלָא אוּמָן (בראשית רבה א, א)^א כְּמַאֲמַר הַזּוֹהַר הַקָּרוֹשׁ (ח״ב קסא.) בְּאוֹרָיְיתָא בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַלְמָא, וּרְאוֹרָיִיתָא מִתְנַהֵג עַלְמָא[ַ], הַיִינוּ בְּכ״ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה' שֶׁהֵם נִכְלָלִים

- א. וז"ל המדרש שם: רבי הושעיה רבה פתח 'ואהיה אצלו אמון ואהיה שעשועים יום יום' וגו', ד"א 'אמון' 'אומן', התורה אומרת אני הייתי כלי אומנתו של הקב"ה, בנוהג שבעולם מלך בשר ודם בונה פלטין אינו בונה אותה מדעת עצמו אלא מדעת אומן, והאומן אינו בונה אותה מדעת עצמו אלא דיפתראות ופינקסאות יש לו לדעת היאך הוא עושה חדרים, היאך הוא עושה פשפשין, כך היה הקב"ה מביט בתורה ובורא את העולם.
- ^{ב.} בזוה״ק שם: בגין דכד ברא קודשא בריך הוא עלמא, אסתכל בה באורייתא וברא עלמא, ובאורייתא אומן: את בזוה״ק שם: בגין דכד ברא קודשא בריך הוא עלמא, אסתכל בה באורייתא וברא עלמא, ובאורייתא אומן.
- את וכל את אין זוה"ק ח"א רד, א: אלא רזא דמלה, כד ברא קב"ה עלמא, ברא ליה באתוון דאורייתא, וכל את 🔪

and earth (the world) was created for Avraham.

The world was created with the holy letters.

ּפִּי נוֹדַע שֶׁעִיקָר בְּרִיאַת שֶׁמַיִם וָאָרֶץ הָיָה בְּכ״ב אוֹתִיוֹת הַתּוֹרָה, כְּמַאֲמַר הַכָּתוּב (תהלים לג, ו) בִדְבַר ה' שָׁמַיִם נַעֵשוֹּי,

For it is known that heaven and earth were created with the twentytwo letters of the Torah. As it states (*Tehillim* 33:6) "With Hashem's word the heavens were made."

The world was created with Torah:

וּכְמַאֲמַר הַכָּתוּב (משלי ח, ל)'וָאֶהְיָה אָצְלוֹ אָמוֹן', אֶל תִקְרֵי אָמוֹן אֶלֶא אוֹמַן (בראשית רבה א, א)

This is like that which is written (*Mishlei* 8:30) in reference to the

Torah: "I was like a nursing baby ..." The Midrash (*Bereishit Rabbah* 1:1) says, "Don't readit אממון, nursling, but rather readit as אממון, a builder," because Hashem created the world with the Torah.

As the holy *Zohar* (vol.2 161a) teaches, "Hakadosh Baruch Hu created the world with Torah and with Torah runs the world."

הַיְינוּ בְּכ״ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁהֵם נִכְלָלִים בְּה׳ מוֹצָאוֹת הַפָּה,

This means the world was created with the twenty-two letters of the Torah that are categorized by the five parts of the mouth because

ד בת בלק

בְּה׳ מוֹצָאוֹת הַפָּה, וְזָהוּ בְּה׳ בְּרָאָם, הַיְינוּ בְּכ״ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה הַיּוֹצָאִים מֵה׳ מוֹצאוֹת הפּה בּרא עלמאי.

וְזֶהוּ עִיקֵר לְרְאוֹת שֶׁיִהְזֶה דִּיבּוּרוֹ שֶׁל אַרַם וּפִּיו תַּמִיד בְּקְדוּשֵׁה שֵׁלֹא

ַלְחַלֵּל חַס וְשָׁלוֹם פּיו בְּמַאֲכָלִים יְתָרִים, וְדִיבּוּרוֹ בִּדְכָרִים בְּטֵלִים, וְשֶׁלֹא לְדַבֵּר שֶׁקֶר חַס וְשָׁלוֹם, כְּמַאֲמֵר הַזּוֹהַר הַקֵּדוֹש (זח״ג מא:–מב.) עַל פָּסוּק (קהלת ו, ז) ׳כָּל עַמַל הָאָדָם לִפִיהוּ׳, בְּגִין דְּלֹא נַטַר לֵיהּ^ת.

עיז

ואת עאלת קמיה, עד דאתקיימו כלהו אתוון באת בי״ת.

- ^{ד.} ראה ספר הליקוטים פרשת בראשית עה״פ אלה תולדות השמים: ׳אלה תולדות השמים והארץ בהבראם׳, ירמוז על ה׳ מוצאות הפה, שהם, אחה״ע בומ״ף גיכ״ק דטלנ״ת זסשר״ץ, וסוד הענין הוא, כי הנה הם חמשה מוצאות היוצאות מן הפה העליון.
- ⁿ. בזוה"ק שם: רבי יוסי פתח ואמר, (קהלת ו, ז) 'כל עמל האדם לפיהו' וגו', אסתכלנא במלי דשלמה

speech comes from the five parts of the mouth: the throat, palate, tongue, teeth, and lips.

וְזֶהוּ בְּה׳ בְּרָאָם, הַיְינוּ בְּכ״ב אוֹתִיוֹת הַתּוֹרָה הַיּוֹצָאִים מֵה׳ מוֹצָאוֹת הַפָּה בָּרָא עַלְמָא.

This is the meaning of the word בה-בראם: With the twenty-two letters of Torah, which come from the five parts of the mouth, represented by the letter ה', Hashem created the world. בהַ-בראם means that with the letter 'ה, which represents the five parts of the mouth and the twenty-two letters of the Torah, Hashem created the world (בראם).

The Bas Ayin clarified that Hashem created the world with the power of speech and, specifically, with the twenty-two letters of the Torah. The faculty of speech is clearly a special power. In order to take full advantage of the power of speech, one must keep his mouth holy. וְזָהוּ עִיקָר לְרְאוֹת שָׁיִהְיֶה דִיבּוּרוֹ שֶׁל אָדָם וּפִיו תָמִיד בִּקְדוּשָׁה שֶׁלֹא לְחַלֵל חַס וְשָׁלוֹם פִּיו בְּמַאֲכָלִים יְתַרִים, וְדִיבּוּרוֹ בִדְבָרִים בְּטֵלִים, וְשָׁלֹא לְדַבֵּר שֶׁקֶר חַס וְשָׁלוֹם,

It is essential to see to it that one's speech and mouth are always kept holy and never to profane, G-d forbid, his mouth through eating excessively, idle speech, and lying, *chas veshalom*.

Improper speech is the source of heartache and strife.

קְּמַאֲמֵר הַזּוֹהַר הַקָּדוֹשׁ (זח״ג מא:–מב.) עַל פָּסוּק (קהלת ו, ז)׳כָּל עַמַל הָאָדָם לְפִיהוּ׳, בְּגִין דְּלא נָטַר לֵיהַ.

This is like the Zohar (Zohar Chadash 41b-42a) explains the pasuk (Kohelet 6:7) "All of man's toil is because of his mouth." This means that all troubles which befall a person are because he didn't guard his mouth. In contrast, the Bat Ayin will teach later on that proper speech is the origin of bounty and blessings.

בת בלק עין ה

וְזֶהוּ כַּנָּובַת הַפָּסוּק (משלי יב, יט) ׳שְׂפַת אָאֶמֶת תִּכּוֹן לָעַד וְעַד אַרְגִּיעָה לְשוֹן שָׁקֶר׳, כִּי זֹאת נוֹדַע שֶׁעִיקֵר הַדִּיבוּר בִּשְׁלֵימוּת הוּא לְשוֹן הַקּוֹדֶשׁ, וְגַם דַּוְקָא בָּאָרֶץ

הַקְּדוֹשָׁה, אֲבָל בְּחוּצָה לָאָרֶץ מִתְגַבֶּרֶת לְשׁוֹן שֶׁקֶר, וְזֶהוּ כַּוָּוֹנַת הַפָּסוּק ׳שְׁפַת אֲמֶת תִּכּוֹן לְעַד׳, ׳כּוֹנַנְתָּ׳ לְשׁוֹן עָבַר לֹא נָאֶמַר, אֶלָא ׳תִכּוֹן׳ לְשוֹן עָתִיד, מֵחֲמַת שֶׁזֶה עָתִיד לְהִיוֹת כְּשֶׁנָהְיֶה שְׁרוּיִים עַל אַדְמָתֵנוּ אי״ה

מלכא, וכלהו אחידן בחכמה עלאה, 'כל עמל האדם לפיהו', האי קרא בשעתא דדיינין ליה לבר נש בההוא עלמא כתיב, כל ההוא דינא, וכל מאי דסביל בההוא עלמא, ונקמין מניה נקמתא דעלמא, לפיהו, בגין פיהו דלא נטיר ליה, וסאיב ליה לנפשיה.

Speaking truthfully:

וְזֶהוּ פַּוָּוֹנַת הַפָּסוּק (משלי יב, יט)'שְׂפַת אֱמֶת תִּכוֹן לַעַד וְעַד אַרְגִּיעָה לְשׁוֹן שֶׁקֶר',

This is the meaning of the *pasuk* (*Mishlei* 12:19) "The language of truth will be established forever; the false tongue will be forever subdued."

Thus far we have established that in order to receive greater benefit from our faculty of speech and merit an abundance of Divine blessings, we must sanctify our mouths and speech through not eating excessively, not engaging in idle chatter, and speaking truthfully.

Truthful speech is primarily found in Eretz Yisrael.

> פּי זֹאת נוֹדַע שֶׁעִיקָר הַדִּיבּוּר בִּשְׁלֵימוּת הוּא לְשׁוֹן הַקּוֹדָשׁ, וְגַם דַּוְקָא בָּאָרֶץ הַקְדוֹשָׁה, אֲבָל בְּחוּצָה לָאֶרֶץ מִתְגַכָּרֶת לְשׁוֹן שֶׁקֶר,

It is known that the perfected speechis *lashon hakodesh*, and it exists specifically in Eretz Yisrael. However, in *chutz le'aretz*, the diaspora, **false speech prevails.** Lashon Hakodesh in the present context isn't referring to the holy Hebrew language. Rather, it refers to the manner in which one speaks. When one speaks with holiness, his speech is perfected and is called *lashon hakodesh*. This perfected form of speech exists primarily in Eretz Yisrael.

> וְזֶהוּ כַּוְוּנַת הַפָּסוּק 'שְׂפַת אֱמֶת תִּכּוֹן לָעַד', 'כּוֹנְנְתָ' לְשׁוֹן עָבַר לֹא נֶאֲמַר, אֶלָא 'תִּכּוֹן' לְשׁוֹן עָתִיד,

Therefore, the pasuk states שפת אמת אמת אמת שנת שנת אמת, "The language of truth will be established forever." (Mishlei 12:19) It doesn't state כרננת, was established, but rather אתכון, will be established. The language of truth will be established in the future.

Perfect speech is in Eretz Yisrael

מֵחֲמַת שֶׁזָּה עָתִיד לִהְיוֹת כְּשָׁנִהְיָה שְׁרוּיִים עַל אַדְמָתֵנוּ אי״ה, יִהְיֶה הַדִּיבּוּר בִשְׁלֵימוּת, בִּבְחִינַת אֵמֶת, אֲבָל לא עַרְשָׁיו כְּשָׁאֲנַחְנוּ בְּגָלוּת, כִּי כָּאן לְשׁוֹן שֶׁקֶר מִתְגַכֶּרֶת.

٦

יִהְיָה הַהִּיבּוּר בִּשְׁלֵימוּת', בִּרְחִינַת אֲמֶת, אֲכָל לֹא עַרְשָׁיו כְּשֶׁאֲנַחְנוּ בְּגָלוּת, כִּי כָּאן לְשׁוֹן שֶׁקֶר מִתְגַּבֶּרֶת. וְלָזֶה כִּיוּונוּ חֲזַ״ל (ברכות ו.) אֵין תְּפָלָתוֹ שֶׁל אָדָם נִשְׁמַעַת אֶלָא בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, כִּי זֹאת יָדוּעַ שֶׁבָּתֵי כְּנֵסִיּוֹת יֵשׁ בָּהֶם מִבְּחִינַת קְדוּשַׁת אֶרֶץ יִשְׁרָאָל, כְּמַאֵמֵר חֲזַ״ל (מגילה כט.) עַתִידִין

כָּל בְּמֵי כְּגֵסִיּוֹת שֶׁיֵּלְכוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,
מְחַמַת שֶׁיֵשׁ כְּגָסִיּוֹת שֶׁיֵּלְכוּ לְאֶרֶץ יִשְׁרָאֵל,
מְחַמַת שֶׁיֵשׁ בָּהֶם מִבְּחִינַת קְדוּשֵׁת אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל, וּלְעָתִיד יִתְקַבְּצוּ לְשׁוֹרְשָׁם, וְלָזֶה
יִשְׂרָאֵל, וּמְחַמַת זֶה אֵין תְּפּלֶתוֹ
שֶׁל אָדָם נִשְׁמַעַת בְּחוּצָה לָאָרֶץ אֶלָא בְּבֵית
שָׁל אָדָם נִשְׁמַעַת בְּחוּצָה לָאָרֶץ יִשְׁרָאַל, לְהִיוֹת
הַכְּנֶסֶת, שֶׁמַחַמַת קִדוּשֶׁתָה יָכוֹל לְהִיוֹת
הַכִּנֶסֶת, כְמוֹת כִמוֹ בְּאָרֶץ יִשְׁרָאַל, לְהִיוֹת

- ^۱ עיין זוה"ק ח"ב קפח, ב: אלו אמר קרא 'שפת אמת כוננת לעד', הוה כדקאמרת, אבל לא כתיב אלא 'תכון', זמינא שפת אמת דתכון, מה דלאו הכי השתא, דהשתא שפת שקר קיימא, ושפת אמת שכיבא לעפרא, ובההוא זמנא דאמת יקום על קיומיה, ומגו ארץ תצמח, כדין 'שפת אמת תכון לעד' וגו'.
- ועיין מאור עינים דרוש למסכת כתובות: כי בכל בתי כנסיות ובתי מדרשות נשפע מאת הבורא * ברוך הוא חיות ארץ ישראל, ולכן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגילה כט, א) עתידין בתי כנסיות

This is because truthful speech will only be truly achieved in the future when we will be living in our land, G-d willing. Then, speech will be perfected with the attribute of truth. Yet, this is not the case now when we are in exile because here in exile the language of falsehood prevails.

The synagogues are holy like Eretz Yisrael:

וְלָזֶה כִּיּוְוּנוּ חֲזַ״ל (ברכות ו.) אֵין תְּפִלֶתוֹ שֶׁל אַדָם נִשְׁמַעֵת אֵלָא בְּבֵית הַכְּנֶסֵת,

This was the intention of our sages when they said (*Berachot* 6a) "A person's prayer is only heard when he prays in a beit k'nesset."

> כִּי זֹאַת יָדוּעַ שָׁבָּתֵּי כְּנַסִיּוֹת יֵשׁ בָּהֶם מִבְּחִינַת קְדוּשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּמַאֲמַר חֲזַ״ל (מגילה כט.) עֲתִידִין כָּל בָּתֵּי כְּנַסִיּוֹת שֶׁיֵלְכוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, מֵחֲמַת שֶׁיֵשׁ בָּהֶם מִבְּחִינַת קְדוּשַׁת

אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּלְעָתִיד יִתְקַבְּצוּ לְשׁוֹרְשָׁם, וְלָזָה יֵלְכוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,

For it is known that the batei k'nessiyot have the holiness of Eretz Yisrael,as Chazal (Megilah 29a) say, "In the future, all batei knessiyot will be transported and go to Eretz Yisrael." This is because they have the holiness of Eretz Yisrael and, therefore, in the future they will return to their source and be transported to Eretz Yisrael.

> וּמַחֲמַת זֶה אֵין תְּפָלֶתוֹ שֶׁל אָדָם נִשְׁמַעַת בְּחוּצָה לָאָרֶץ אֶלָא בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, שֶׁמַחֲמַת קְדוּשֶׁתָה יָכוֹל לִהְיוֹת הַדִּיבוּר בִּשְׁלֵימוּת כְּמוֹ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

This is the reason why one's prayers in the Diaspora are only heard when he prays in a *beit k'nesset*. Due to the holiness of the

בת בלק עין ז

אַדְּ הָעִיקֶר הוּא שֶׁלֹא לְהַפְרִיד חַס וְשָׁלוֹם הִבּוּרָיו וּפִיו וּמַחְשַׁבְתּוֹ מֵהַקְּדוּשָׁה, כִּי זֶה הוּא עִיקֶר שְׁלֵימוּת הָאָדָם, לְהִיוֹת מַחְשַׁבְתּוֹ הְבוּקֵה בַּה׳ הָמִיד, כְּמַאֲמַר הַכָּתוּב (בראשית ב, ז) 'וַיְהָי הַאַדַם לְנֵפָשׁ חַיַה׳, וְתַרָגּוּם אוּנְקַלוֹס

ַלְרוּחַ מְמַלְלָא^ח. וְהוּא לְשׁוֹן הַקוֹדֶשׁ, הַיְינוּ לְדַבֵּר אֶמֶת וְשָׁלֹא לְדַבֵּר שֶׁקֶר כָּל עִיקֵר, שֶׁלֹא לְהוֹצִיא חַס וְשָׁלוֹם הַכ״ב אוֹתִיּוֹת חוּץ לְקְרוּשָׁה. וְלָזֶה אוֹתִיּוֹת, רֹאש אֶמֶת כְּלָלִיּוּת שֶׁל הַכ״ב אוֹתִיּוֹת, רֹאש תּוֹךָ סוֹרְ^ט. וְלָזֶה כִּיוֵון הַכָּתוּב (יִרמִיה ה,

ובתי מדרשות שיעמדו בארץ ישראל, כי הן עצמם בחינת חיות ארץ ישראל, והבן זה.

. שרוח ממללא הוא ענין דביקות המחשבה, וכפי שממשיך רבינו לבאר.

^ט. בר״ר פא, ב: מהו ׳אמת׳, אמר ריש לקיש אל״ף בראשן של אותיות, מ״ם באמצע, תי״ו בסוף.

synagogue his words are perfect just like in Eretz Yisrael.

The Bat Ayin defines perfected speech:

אַף הָעִיקָר הוּא שָׁלא לְהַפְּרִיד חַס וְשָׁלוֹם דִּבּוּרִיו וּפִיו וּמַחְשַׁבְתּוֹ מֵהַקְדוּשָׁה, כִּי זֶה הוּא עִיקָר שְׁלֵימוּת הָאָדָם, לִהְיוֹת מַחְשַׁבְתּוֹ דְבוּקָה בַּה' תָּמִיד,

Nevertheless, even in Eretz Yisrael or a beit k'nesset, it is essential that one not separate his speech, mouth, and thoughts from holiness. For theprimary perfection of man is that his mind should be continuously connected to Hashem.

Just as his thoughts should be holy, so must be his speech:

ַכְּמַאֲמַר הַכָּתוּב (בראשית ב, ז) 'וַיְהִי הָאָדָם קַמַאֲמַר הַכָּתוּב (בראשית ב, ז) לְנֶפָשׁ חַיָּה', וְתַרְגוּם אוּנְקָלוֹס לְרוּחַ מְמַלְלָא.

This is as the *pasuk* (Bereishit 2:7) states, "And man became a living soul." Onkelos translates it as" and man became a speaking spirit"(הידית) (ממללא). One's thoughts should be with Hashem and this will be reflected in his speech when he speaks with truth and holiness.

וְהוּא לְשׁוֹן הַקּוֹדָשׁ, הַיְינוּ לְדַבֵּר אֱמָת וְשָׁלֹא לְדַבֵּר שֶׁקָר כָּל עִיקָר, שָׁלֹא לְהוֹצִיא חֵס וְשָׁלוֹם הַכ״ב אוֹתִיוֹת חוּץ לִקְדוּשָׁה.

This is the meaning of *lashon hakodesh*, to speak the truth and never speak falsely. One should never, *chas veshalom*, utter the twenty-two letters of the aleph bet outside the context of *kedushah*.

An indication that speech must be truthful:

ַוְלָזֶה אוֹתִיּוֹת אֱמֶת כְּלָלִיּוּת שֶׁל הַכ״ב אוֹתִיּוֹת, ראש תּוֹך סוֹף.

The letters of אמת (which spells the word truth) represent the twentytwo letters of the aleph bet since these letters appear in the beginning, middle, and end. א is the first letter of the alef bet. מ' is the middle letter, and

בת בלק

כב) ׳הַאוֹתִי לֹא תִירָאוּ׳׳, הַיְינוּ שֶׁצָּרִיןּ לְהַפְרִידָם חַס וְשָׁלוֹם מִבְּחִינַת הַקְרוּשָׁה,
 לִירָא וִלְפָחוֹד מֵהַאוֹתִיוֹת הַקּדוֹשׁוֹת שֵׁלֹא וְזֶהוּ בְּחִינַת רוּחַ הַקוֹדָשׁ׳ִא.

^{יא.} ר״ל דיש שני דרגות, ׳לשון הקודש׳, שהוא שלא להוציא אותיות חוץ לקדושה בדיבורי שקר, ו׳רוח הקודש׳ בבחינת מחשבה, שהוא היראה שלא להפריד האותיות עצמם מבחינת הקדושה, ושלימות האדם להיות מחשבתו דבוקה בה׳ תמיד, שהוא ענין ׳רוח ממללא׳.

 π' is the last letter. Since the letters of the word truth appear in the beginning, middle, and end of the aleph bet, we can observe the importance of using our language to speak truthfully.

One should be afraid to speak without holiness.

ַוְלָזֶה כִּיוּוּון הַכְּתוּב (ירמיה ה, כב)׳הַאוֹתִי לֹא תִירָאוּ׳, הַיְינוּ שֶׁצָרִיהְ לִירָא וְלִפְחוֹד מֵהָאוֹתִיוֹת הַקְדוֹשׁוֹת שֶׁלֹא לְהַפְרִידָם חַס וְשָׁלוֹם מִבְּחִינַת הַקְדוּשׁׁה,

This is the meaning of the pasuk (Yirmiyahu 5:22) האותי לא תיראו. This implies that one should be afraid of the holy אותיות, letters, not to separate them, chas veshalom, from the attribute of holiness. The pasuk literally means "will you not fear me?" The word for "me" is אותי, which is the same root letters as the word for letter – אות. Therefore, the pasuk can be read as saying "will you not fear my letters?" In other words, one should be cautious not to separate the letters of the holy language from the attribute of holiness due to speaking in an unholy manner.

וְזֶהוּ בְּחִינַת רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ.

This is the attribute of *ruach hakodesh*. When one is cautious with his speech and he refrains from speaking falsehoods, the outcome is *ruach hakodesh* – *Divine inspiration and insight*.

An indication that speaking truthfully leads to ruach hakodesh:

וְזֶהוּ שֶׁאָנוּ מְבַקְשִׁים מֵהַשֵׁם יִתְבָרָף (תהלים נא, יג)׳אַל תַּשְׁלִיכַנִי מִלְפָנֶיָרְ׳ רָאשֵׁי תֵּיבוֹת אֱמֶת, ׳וְרוּחַ קָדְשָׁךָ אַל תַּקַח מִמֶנִי׳ גַּם כֵּן רָאשֵׁי תֵּיבוֹת

Π

י. וראה עוד מש"כ רבינו בזה באריכות בדרוש לשבת תשובה ד"ה כי ביום הזה: ולהבין זה, הנה ידוע שכל העולמות וכל הברואים נבראו בצרופי אותיות התורה, כמאמר (זוה"ק ח"ב קסא, א) קוב"ה אסתכל באורייתא וברא עלמא, וכמאמר הכתוב (בראשית ב, כ) 'ויקרא האדם שמות וגו' ולכל אסתכל באורייתא וברא עלמא, וכמאמר הכתוב (בראשית ב, כ) 'ויקרא האדם שמות וגו' ולכל חית השדה' וגו', ופירשו מפרשי התורה שקרא לכל נברא שם שהוא הצירוף שבו נברא אותה הבריאה. והענין הוא, כי האותיות המורה שקרא לכל נברא שם שהוא הצירוף שבו נברא אותה הבריאה. והענין הוא, כי האותיות המה כלים לאורות עליונים שנשתלשלו מעילה לעלול עד סוף כל דרגין, עד שנתלבשו באותיות המה כלים לאורות עליונים שנשתלשלו מעילה לעלול עד סוף כל דרגין, עד שנתלבשו באותיות גשמיים בתורה בדיו על הקלף, א"כ מי שעיני שכל לו להתבונן איך שהאורות הקדושים העליונים שהם חיים במאמר ה' הגנוז בתוכם, בוודאי כשמוציא מפיו התיבה הקדושה באור אלהי הנעלם בתוך התיבה ההוא צריך להתחלחל באימה וביראה וברעד מגדולת הבורא ב"ה, וכמאמר הכתוב (ירמיה ה, כב) 'האותי לא תיראו', ר"ל המפני אותיות שלי לא תיראו כנ"ל.

זְּזֶהוּ שֶׁאָנוּ מְכַקְשָׁים מֵהַשָּׁם יִתְבָּרָ (תהלים נא, יג) ׳אַל תַּשְׁלִיבָנִי מַלְּפָנֶיךּ׳ רָאשׁי תֵּיבוֹת אֲמֶת, ׳וְרוּחַ קַרְשְׁךָ אַל תַקַח מִמֶנִי׳ גַּם כַּן רָאשׁי תֵּיבוֹת אֶמֶת, הַיְינוּ שֶׁבִּרְחִינַת אֱמֶת יְכוֹלִין לָבֹא לְבְחִינַת רוּחַ הַקּוֹדָשׁ'^כ.

וְזֶהוֹ גַּם כֵּן מַה שֶׁאָנוּ מָתְפַּלְּלִים ׳וְטַהֵר לִבְּנוּ לְעָבְדְךָ בָּאֶמֶת׳, טַהֵר גִּימַטְרִיָּא רוּחַ, וְהַיִינוּ לְרַמֵּז עַל דָּבָר הָאָמוּר לְמַעְלָה, שֶׁעַל יְהֵי בְּחִינַת אֱמֶת יְכוֹלִים לָבֹא לְבְחִינַת רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, רוּחַ מְמַלְלָא, בְּחִינַת אָבוֹת הַקְּדוֹשִׁים.

אֱמֶת, הַיְינוּ שֶׁבִּכְחִינַת אֱמֶת יְכוֹלִין לָבֹא לִבְחִינַת רוּחַ הַקוֹדֶשׁ.

Therefore. request from we Hashem (Tehillim 51:13) אל תשליכנו מלפניך, "Don't cast me away from You." The rashei tevot, first letters of these words, spell אמת - truth. The pasuk continues ורוח קדשך אל תקח ממני, "Don't take your holy spirit away from me."The rashei tevot of the words אל תקח ממנו **also spell** אמת. truth. Thus the *rashei tevot* of the first three words and of the last three words spell אמת. In between both phrases are the words רוח קדשך (your holy spirit). This implies that with truth one can acquire ruach hakodesh.

Another indication that truth results with ruach hakodesh.

וְזָהוּ גַּם כֵּן מַה שָׁאָנוּ מִתְפַּלְלִים 'וְטָהֵר לְבֵנוּ לְעָבְדְרָ בָּאֱמֶת', טַהֵר גִּימַטְרָיָא רוּחַ, וְהַיְינוּ לְרַמֵז עַל דְּבָר הָאָמוּר לְמַעְלָה, שָׁעַל יְדֵי בְּחִינַת אֱמֶת יְכוֹלִים לָבֹא לְבָחִינַת רוּחַ הַקוֹדָשׁ, רוּחַ מְמַלְלָא,

We also pray אוטהר לבנו לעבדך באמת. "Purify our hearts to serve You with truth." טהר (purify) is the gematria of רוח (spirit) and hints to our lesson that by speaking the truth, one attains ruach hakodeshas a "speaking spirit,"אלא". Since the word ארוח ממללא", the pasuk is teaching us that one who achieves purity through truth will also acquire ruach hakodesh.

These concepts are associated with the patriarchs, the Avot: Avraham, Yitzchak, and Yaakov.

בְּחִינַת אָבוֹת הַקְדוֹשִׁים.

This is the attribute of the holy forefathers. (See Bat Ayin on Parashat Toldot, where it is also explained that the avot represented the concept of truth.)

> וְזֹאת יָדוּעַ (זח״א כה:) שָׁאוֹת ש׳ מְרַמֵּז לִבְחִינַת אָבוֹת, ש׳ דִּתְלַת רֵאשִׁין מְרַמֵז עַל תְּלַת אֲבָהָן,

It is known (*Zohar* volume I 25b) that the letter ש' represents the avot because the ש' has three heads, which symbolize the three fathers.

The names of the avot demonstrate

^{&#}x27;2. ר״ל שעל ידי בחינת אמת, בחינת כ״ב אותיות, שנזהר שלא להוציאם מחוץ לקדושה, היינו שנזהר לדבר אמת ושלא לדבר שקר כל עיקר, יכול לבוא גם לבחינת דביקות המחשבה, בחינת רוח הקודש.

י בת כלק ע

יַדוּעַ (זח״א כה:) שָׁאוֹת ש׳ מִרְמֵז וזאת לְבָחִינַת אֲבוֹת", ש׳ דְּתָלַת הָאשִׁין של על תּלַת אֲבָהָן, ב׳ ולזה מרמז של ק' ב״ש. בּא״ת 'W הוא יַעַקׂב של 10 ב״ש, בא״ת 7 הוא יִצְחַק

אַרְרָהָם הוּא י׳ בְּא״ת ב״ש, לְרַמֵּז עַל שִׁם שַׁדַ״י׳ד, הוּא שֵׁם הַשְׁפָּעָה^{טו}, כְּמַאֲמַר הַכָּתוּב (בראשית מג, יד) ׳וְאֵל שַׁדַי יְתָן לָכֶם רַחֲמִים׳, מִלְשׁוֹן שָׁדַיִם הַמַּשְׁפִּיעִים חָלָב לַתִּינוֹק.

- **. עיין לקוטי תורה (להאר״י ז״ל) פרשת וארא עה״פ וארא: ס״ת של האבות גימטריא שד״י בחילוף מק״ב בא״ת ב״ש שד״י.
- ^{טו.} עיין זוה״ק ח״ב רנג, א: האי שד״י יניק לכל אינון תתאין ולכל אינון היכלין כו׳, ועל דא אקרי שד״י בגין דמספקא מזונא לכלהו תתאי.

that when one has attained holy, truthful speech and ruach hakodesh, bounty will come down to the Jewish nation.

> וְלָזֶה ב׳ שֶׁל יַעֲקֹב הוּא ש׳ בְּא״ת ב״ש, ק׳ שֶׁל יִצְחָק הוּא ד׳ בְּא״ת ב״ש, מ׳ שֶׁל אַבְרָהָם הוּא י׳ בִּא״ת ב״ש, לַרַמֵּז עַל שֵׁם שַׁדַּ״י,

The letter עקב ' of יעקב' corresponds tothe letter ש' in the יעקב' system of gematria. The letter ק' of יצחק יצחק of ' of ' מ' א"ת ב"ש ה' ' in '' אברהם ' א"ת ב"ש '' in א"ת ב"ש '' אברהם Hashem's name '' שד". (See glossary for the derivation process of שד"). The names of the *avot* therefore represent Hashem's name ''שד".

Two indications that שד"י represents bounty and abundant blessing:

הוּא שֵׁם הַשְׁפָּעָה, כְּמַאֲמֵר הַכָּתוּב (בראשית מג, יד)'וְאֵל שַׁדִּי יִתֵן לָכֶם רַחֲמִים', מִלְשׁוֹן שָׁדַיִם הַמַּשְׁפִיעִים חֶלֶב לַתִּינוֹק.

שד"י is Hashem's name for bounty, as it states (*Bereishit* 43:14) ואל שדי יוען לכם רחמים will give you compassion..." Furthermore, "דע is similar to the word שדים, breasts, which gives milk to an infant. This represents the providing of goodness and kindness that occurs when the attribute of perfected speech symbolized by the avot is acquired.

The Bat Ayin returns to the pasuk cited towards the beginning of this section.

וְזָה פֵּירוּשׁ הַפָּסוּק ׳אָחוֹת לָנוּ קְטַנָה' וְגוֹ', פֵירוּשׁ עַכְשָׁיו שֶׁאֲנַחְנוּ בְּגָלוּת הַמֵּר, הַדְּבֵיקוּת לְהַבּוֹרֵא בָּרוּך הוּא הוּא קָטָן לִמְאֹד, ׳אָחוֹת' לְשׁוֹן דְּבֵיקוּת וְהַתְחַבְרוּת, וְהִיא עַתָּה בִּבְחִינַת ׳קְטַנָה׳, מֵחֵמַת הַתְגַבְרוּת הַשַּׁקֵר,

This is the explanation of the pasuk אחות לנו קשנה (we have a little sister, etc.) quoted at the beginning. This means that now, while in this bitter exile, our connection with the Creator is miniscule. אחות refers to connection and attachment. This attachment with Hashem is קשנה, small, because falsehood prevails.

^{..} בזוה״ק שם: ש׳ תלת ענפין דאילנא, ואינון ג׳ אבהן.

וְזָה פּירוּשׁ הַפָּסוּק ׳אָחוֹת לָנוּ קְטַנָּה׳ וְגוֹ׳, פּירוּשׁ עַכְשָׁיו שֶׁאַנַחְנוּ בְּגָלוּת הַמַּר, הַדְּבֵיקוּת לְהַבּוֹרֵא בָּרוּדְ הוּא הוּא קַטָן לִמְאֹד, ׳אָחוֹת׳ לְשׁוֹן דְּבֵיקוּת זְהָתְחַבְּרוּת, וְהִיא עַתָּה בְּרָחִינַת ׳קְטַנָּה׳, מַחַמַת הָתְגַּבְּרוּת הַשֶּׁקֶר, וְלָזֶה ׳וְשָׁדַיִם אֵין לָה׳, שָׁאֵין אַנַחָנוּ יִכוֹלִים לְהַשָׁפִיעַ

אַלִינוּ^ש. אָכֵן אי״ה כְּשָׁנִזְכָה לְהְיוֹת עַל אַרְמָתַנוּ בְּאָרֶץ יִשְׂרָאַל יִהְיֶה הַהִּיבּוּר בִּשְׁלֵימוּת בִּלְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ, וְאָז יִהְיֶה גַּם כֵּן בְּחִינַת שֶׁדַיִים, בְּחִינַת הַשְׁפָּעָה, בְּחִינַת רוּחַ מְמַלְלָא, כִּי שָׁם יוּכְלוּ לָבֹא לְבְחִינַת אָבוֹת כַּנַּ״ל. וְלָזֶה וְשָׁדַיִם גִּימַטְרָיָא שִׁין בְּמֵילּוּאוֹ, וְשִׁין מְרַמֵז לְתַלֵת אֲבָהָן כַּנַּ״ל.

ַוְלָזֶה 'וְשָׁדַיִם אֵין לָה', שֶׁאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לְהַשְׁפִיע עָלַינוּ.

Therefore, שדים אין לה," (she has not developed breasts) means that we are not able to draw abundance of blessings upon ourselves.

> אָכֵן אי״ה כְּשֶׁנִזְכָּה לִהְיוֹת עַל אַדְמָתֵנוּ בְאֶרֶץ יִשְׂרֵאֵל יִהְיֵה הֵדִיבּוּר בִּשְׁלֵימוּת בִּלְשׁוֹן הֵקוֹדֵשׁ,

However, G-d willing, when we will merit being in our land in Eretz Yisrael, speech will be perfected in *lashon hakodesh*.

> וְאָז יְהְיֶה גַּם כַּן בְּחִינַת שָׁדַיִים, בְּחִינַת הַשְּׁפָּעָה, בְּחִינַת רוּחַ מְמַלְלָא, כִּי שָׁם יוּכְלוּ לְבֹא לְבָחִינַת אָבוֹת כַּנַּ״ל.

At that time, when we live in Eretz Yisrael with perfected speech, there will also be the attribute of שדיים (representing abundant blessings), overflow of blessing, and holy speech because we will have attained the

attribute of the avot.

וְלֶזֶה וְשָׁדַיִם גִּימַטְרִיָּא שִׁין בְּמִילוּאוֹ, וְשִׁין מְרַמֵּז לִתְלַת אֲבָהֶן כַּנַ״ל.

Therefore, שרים (which represents abundant Divine blessing as a result of holy speech) is the *gematriaof* the letter shin because ש' alludes to the three *avot*, as we explained.

Returning to the opening question:

וְזֹאת נוֹדַע כִּי אֶרֶץ סִיחוֹן וְעוֹג הוּא מֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן יְרֵחוֹ,

It is known that the lands of Sichon and Og are on the other side of Yarden Yericho. Prior to entering Eretz Yisrael, the Jewish nation was attacked by the kings Sichon and Og and their kingdoms. The Jewish people miraculously defeated Sichon and Og, resulting in the capture of their lands to the east of the Jordan River and Yericho.

^{טז.} וראה עוד מש"כ רבינו על פסוק זה בדרוש לראש השנה ד"ה מן המצר: וזה שאמר שלמה המלך ע"ה (שיר השירים ח, ח) אחות לנו קטנה, אחות ר"ל בחינת דבקות בה' ואורות עליונים הקדושים, היא קטנה, ושדים אין לה - ר"ל שאין לנו מהיכן לינק ממנה שפע רב וברכה מחמת ששדים אין לה, היינו שנעלמו למעלה בכדי שלא ינקו ממנה החיצונים כנ"ל, וע"כ גם ארץ ישראל הגשמי ג"כ נתכווצה ונעשית קטנה (גיטין נז, א) כדי שלא יינקו ממנה החיצונים הנ"ל.

וְזֹאׁת נוֹדַע כִּי אָרָץ סִיחוֹן וְעוֹג הוּא מֵעֵּכֶר לְזַרְדֵּן יְרֵחוֹ׳, וִיְרֵחוֹ הוּא לְשׁוֹן יָרַחַ׳ִּי, וְיְרֵחַ הוּא בְּחִינַת דִּיבּוּר, כִּי כְּמוֹ שֶׁהַיֶּרָחַ לֵית לָה מִגָּרְמָה כְּלוּם (זח״א קפּא.)׳ט, רַק שֶׁהִיא מְקַבֶּעֶת אוֹרָה מֵאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ הַמֵּאִיר לְתוֹכָה, כָּךְ הַדִּיבּוּר צָרִיךְ לְהִיוֹת דָּבוּק בַּמַּחְשָׁבָה, שָׁלֹא לְהַפְרִיד הַדִּיבּוּר מֵהַמַחַשַׁבָה, כַּנַּ״ל. וְלָזָה כִּשָׁבַאוּ

ישָׂרָאַל לְאָרֶץ סִיחוֹן וְעוֹג הָתְחִיל לְהָתְנוֹצֵץ אוֹר קְדוּשֵׁת אֶרֶץ יִשְׁרָאַל עַלֵיהֶם, וְהָתְחִילוּ אְׁתַקֵּן הַדִּיבּוּר שֶׁיִהְיֶה בִּשְׁלֵימוּת, כִּי עִיקֵר לְתַקֵן הַדִּיבּוּר שֶׁיִהְיֶה בִּשְׁלֵימוּת, כִּי עִיקֵר הַחִינַת לְשוֹן הַקּוֹדֶשׁ הִיא בְּרָחִינַת אֶרֶץ הַקְדוֹשָׁה, וּבָזֶה הֵם יְכוֹלִים לְכְבּוֹשׁ וְלְשְׁלוֹט עַל כָּל הָעוֹלָם. וְזֶהוּ יְנַיַּרָא בָּלָק אָת כָּל אֲשֶׁר עָשָׁה יִשְׁרָאַל לָאֵמוֹרִי, הַיִינוּ שֵׁכָּבְשׁוּ אָרָץ

- **יי.** עיין תיקו״ז צב, א: ויריחו סוגרת ומסוגרת, מאי ויריחו, דא איהי ירח דאיהי גופא דילה.
- ^{יט.} בזוה"ק שם: תא חזי כד ברא קב"ה עלמא, עבד לה לסיהרא, ואזער לה נהורהא, דהא לית לה מגרמה כלום.

As the moon reflects the light of the sun, speech should reflect the truth in one's mind.

> וּאֲרַחוֹ הוּא לְשׁוֹן זְרַחַ, וְזְרָחַ הוּא בְּחִינַת דִּיבּוּר כִּי כְּמוֹ שֶׁהַיְרֵחַ לֵית לֶה מָגֶרְמָה כְּלוּם (זח״א קפא.), רַק שֶׁהִיא מִקַבְּלָת אוֹרָה מֵאוֹר הַשֶּׁמָשׁ הַמֵּאִיר לְתוֹכָה, כָּה הַדִּיבּוּר צָרִירְ לִהְיוֹת דָבוּק בַּמַּחְשָׁבָה, שֶׁלֹא לְהַפְרִיד הַדִּיבּוּר מֵהַמַחֲשָׁבָה, כַּנַּ״ל.

The name Yericho (ערחו) comes from the word ערח (שרח). The moon represents speech, for the moon doesn't have its own light (*Zohar Chadash* 181a). It only reflects the light of the sun that shines onto it. Similarly, one's speech should be connected to and reflect his thoughts. Speech shouldn't be separate from one's thoughts, as mentioned above. One's speech should reflect what is in his heart.

וְלָזֶה בְּשֶׁבָּאוּ יִשְׂרָאֵל לְאָרָץ סִיחוֹן וְעוֹג הִתְחִיל לְהִתְנוֹצֵץ אוֹר קְדוּשֵׁת אֶרָץ יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֶם, וְהִתְחִילוּ לְתָקָן הֵדִיבּוּר שֵׁיהֵיָה בּשׁלִימוּת,

When the Jewish people came to the lands of Sichon and Og, the holy light of Eretz Yisrael began to shine on them and their speech began to become perfected.

> ּכִּי עִיקָר בְּחִינַת לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ הִיא בְּבְחִינַת אֶרֶץ הַקְדוֹשָׁה, וּבָזֶה הֵם יְכוֹלִים לְכְבּוֹשׁ וְלִשְׁלוֹט עַל כָּל הָעוֹלָם.

This is because *lashon hakadosh* is primarily in the Holy Land. And with this holy speech, they can conquer and rule over the entire world.

י. במדבר לב, לג: 'ויתן להם משה לבני גד ולבני ראובן ולחצי שבט מנשה בן יוסף את ממלכת סיחון מלך האמרי ואת ממלכת עוג מלך הבשן הארץ לעריה בגבולות ערי הארץ סביב'. ושם לד, טו: 'שני מלך המטות וחצי המטה לקחו נחלתם מעבר לירדן ירחו קדמה מזרחה'.

בלק

הדּיבּוּר, ויוּכַלוּ לכבּוֹש אַת כּל העוֹלם. וָאָפִשַׁר שֵׁעַל זֶה מִרַמֵּז תֵּיבַת ׳לַאֵמוֹרִי׳, הַיִינוּ בְּחִינַת אֲמִירָה וְדִיבּוּר, לְרַמֵּז עַל הנ״ל. וזהו ׳ויגר מואב מפני העם מאד כי רב הוא׳, היינו בַּבַחִינת רב הוא

סִיחוֹן וְעוֹג שֵׁשֵׁם יְכוֹלִין לְתַקֵן בְּחִינַת

גִּימַטְרִיַא רוּחַ, לְרַמֵּז שֵׁהַיֵה לַהֵם הַשְּׁפַּעַת רוּחַ הַקּוֹרֵשׁ וּלְשׁוֹן הַקּוֹרֵשׁ, וְעַל יְדֵי זֵה לכבוש ולשלוט בכל העולם, יוּכַלוּ

וּמִפּנֵי זֶה הַיָה יֵרָא מִפּנֵיהֵם. הַשֵּׁם יִתִבּּרַך יִזַכֵּנוּ לְהִיוֹת הָבֵקִים בִּמַחִשֵׁבַה וִדִיבּוּר לְהַבּוֹרֵא בַּרוּך הוּא, אַמֵן כֵּן יִהִי רַצוֹן.

> לאמורי', היינו שַכָּבשוּ אָרץ סיחון ועוג שַשָּם יִכוֹלִין לִתַקֵן בְּחִינַת הַדִּיבּוּר, וִיוּכָלוּ לְכִבּוֹשׁ אֵת כַּל הַעוֹלַם.

This is the meaning of the *pasuk*, "Balak saw everything that the Iewish nation did to the Emori nation." This means that Balak saw that they conguered the lands of Sichon and Og close to Eretz Yisrael, where they can perfect their speech and, as a result, can conquer the entire world. Balak was afraid because he saw that the Jewish nation was becoming powerful due to the influence of the holiness of nearby Eretz Yisrael.

> ואַפִשַׁר שַׁעַל זָה מִרַמֵּז תֵּיבַת 'לָאֲמוֹרִי', הַיִינוּ בּחינת אַמִירַה וִדִיבּוּר, לְרַמֵּז עַל הַנַ״ל.

Perhaps the word לאמרי (to the Emori nation) alludes to speech, which the Jewish nation perfected when they came to the lands of Sichon and Og. This is because the root letters of the name אמרי are the same as the expression "to speak" - אמור.

The answer to our opening question:

וְזָהוּ 'וִיָּגֵר מוֹאָב מִפְּנֵי הַעַם מָאֹד כִּי רָב הוּא', הַיִינוּ בּבְחִינַת רֵב הוּא גִימַטָריָא רוּחַ, לְרַמֵּז שֶׁהַיָה לַהֵם הַשְּׁפַּעַת רוּחַ הַקוֹדֵשׁ וּלְשׁוֹן הַקּוֹדָשׁ, ועַל יִדֵי זָה יוּכָלוּ לכְבּוֹשׁ וַלשָׁלוֹט בְּכַל ָהָעוֹלָם, וּמִפּנֵי זֶה הָיָה יָרֵא מִפּנֵיהָם.

This is the meaning of the pasuk "Moav was afraid of the nation it was numerous."The because expression "because it was numerous" in Hebrew is כי רב הוא **is the** gematriya of רוח. This implies that thev had ruach hakodesh and lashon hakadosh with which they would be able to conquer and rule over the entire world. This is the reason that Moav was afraid. The two fears stated in the *pasuk* are now one and the same. Balak was afraid of the Jewish nation after they conquered the lands of Sichon and Og because their speech was becoming perfected. He was afraid of the Jewish nation because רב הוא, which is the *gematriya* of רוח, ruach hakodesh, the result of perfected speech. The term רב הוא, is not only meant to be understood as "numerous," but rather as teaching us that the Jewish nation acquired ruach hakodesh through their achieving prefect speech. As a result of their perfected of speech, the Jewish nation defeated the mighty kings Sichon and Og would be able to conquer and rule over the entire world.

הַשֵּׁם יִתְבָּרָהְ יְזַכֵּנוּ לִהְיוֹת דְּבַקִים בְּמַחְשָׁבָה וְדִיבּוּר לְהַבּוֹרֵא בָּרוּה הוּא, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן. connecting our thoughts and our speech with the Creator, blessed be He. Amen, so shall be His will.

May Hashem help us to merit

עיו

Summary: The Bat Ayin seeks to understand why the Torah informs us that the nation of Moav feared the Jewish people because the defeated the mighty Kings Sichon and Og and also because they were numerous. Which was the primary reason for the fear of Moav?

In his analysis of this question, the Bat Ayin explains that the faculty of speech is very holy and powerful because it was with speech (the twenty-two letters of the Torah) that Hashem created the world. When a person sanctifies his mouth and speech by not eating extra foods, avoiding idle talk, and by always speaking truthfully, he can achieve "lashon hakodosh" (literally holy language) and ruach hakodesh (Divine inspiration and assistance), along with an abundance of Divine blessing.

Living in Eretz Yisrael is auspicious for attaining this level of lashon hakodesh. When the Jewish people approach the border of Eretz Yisrael, which is close to the land of Moav, they began to receive the influence of Eretz Yisrael and perfect their language to achieve lashon hakodesh. As a result, they acquired special Divine assistance and power, which enabled them to defeat Sichon and Og, as well as to conquer the entire world. The Jewish people's attainment of perfect language is hinted to in the expressions during and during and therefore, because the B'nei Yisrael perfected their language, were empowered through their lashon hakodesh and ruach hakodesh, and defeated the mighty kings, Moav feared them.

Practical lessons that we can learn from this derasha include the importance of not eating excessively, not engaging in idle talk, and speaking truthfully. Each of these can enable us to achieve lashon hakodesh, ruach hakodesh, and Hashem's blessings. Furthermore, the Bat Ayin emphasizes a special characteristic of Eretz Yisrael, which is that being in its holy land is auspicious for developing the perfection of language described above. While outside of Eretz Yisrael and during the time that the lewish people is in exile, one is inhibited from achieving the perfection of language described as lashon hakodesh and, therefore, unable to receive the abundance of Hashem's blessings. In contrast, when the lewish people return to Eretz Yisrael and achieve lashon hakodesh, they will be able to receive the bounty of Divine blessings represented by Hashem's name "ve and which are alluded to in the pasuk from Shir HaShirim quoted in the beginning of the derashsa.